

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Ի Ր Ե Ղ Ի Ր

ԲԱՆԱԲԱՆԱԿԱՆ ԵՐԱՐԱՐՈՒՄԻՆ ԲԱՆԱԲԱՆԱԿԱՆ ԵՒ ԵՐԱՐԱՐՈՒՄԻՆ

Տարեկան գին կանխիկ Ղու. 100:

Այս Երաբարքը ամեն երկուշաբթի օրերը կը հրատարակուի:

Պոլիտիկական գաղափարներու փոխանակման օրը անցնի զիսկ:

Իր շահին համար չուր մը հրատարակեց աւելցող գինի զնախ 40 փարսյ:

Երաբարքը գրող ծանուցումը ձրի է:

Դուրսէն եկած նամակներուն փոխանակման օրը անցնի զիսկ:

ԲԱՆԱԲԱՆԱԿԱՆ

ՆԵՐՔԻՆ ԻՍԻՐԵՐ

ՊՕԼԻՍ 1 ՄԱՅԻՍ

Երաբարքը և բարեփոխման ինքնակազմակերպութիւնը, և տեղական գործադրութեան հարգաւորները, յարգաւորութեամբ Բեմալ Եփեսոսի արժանի և իմաստուն կառավարութիւնը՝ տաճկաց արդիւն գրող բանաստեղծները և ուսմանը շատ ծաղկեցուցին:

Կայսերական գործադրութեան զատ մայրաքաղաքի մէջ այլ և այլ աստիճանի գործադրութեանը տաճկաց արդիւն համար՝ 403 հատ կիւղին: Եւսեց, մէ 396 հատը նախնական կամ հասարակ գրողութեան են, և ամենուն մէջի աշակերտները մէկէն, թէ մանչ թէ աղջիկ, 22,700 հոգի են: Եւսեց ամէն մէկ գործադրութեան իրարու վրայ 57 արդիւն աւելի կ'ընեն: 5 հատ երկրորդական գործադրութեան մէկ հատ մը հասարակաց կրթութեան գործը, և մէկ մըն ալ նախապատրաստութեան գործադրութեան, որ կ'ընեն Եփեսոս, և այս Եփեսոս գործադրութեան մէջ ուսմանը աշակերտաց համարներն 870 հոգի: Եւսեց, ամէն մէկ գործադրութեան 124 ական աշակերտ ունին, նախնական գործադրութեան կրկնապատիկն աւելի: Եւսեց օրովեանս բնաւ կարգաւ չի գիտցող մարդ չանուիր վերին Եփեսոս գործադրութեան մէջ, ուստի այս տարբերութեան պատճառը միանակ մասնաւոր առանձին գործադրութեան են, որ վերայդերտ համարներն մէջ չեն մաներ, և դուրսի երկրներէն ուսման համար եկող աշակերտներն են:

Եւսեց Եփեսոս թերթներուն մէկուն մէջը պատմեցինք որ՝ տեղական եկամտից տեսուչ նախարարին վերակայութեան տակը մէկ մասնաւոր յանձնարարական ժողովը մը հաստատուեցաւ, որուն նպատակն այն էր որ՝ առանց հասարակութեան վրայ բեռ ըլլալու տեղական գանձուն եկամուտ եփեսոսեցի ծառայողներուն վրան հոգան: Եւսեց մասնաւոր յանձնարարական ժողովը նախագահը և անդամները հոս նշանակել պատշաճ սեպեցինք:

Եւսեց Եփեսոս թերթներուն վրայ գերագոյն ատեններն նախկին նախագահ բարձրագոյն Եփեսոս փաշայն:

Եւսեց Եփեսոս թերթներուն վրայ տեսուչ բարձրագոյն պատիւ Եփեսոս փաշայն:

Երկրագործութեան և վաճառականութեան և հասարակաց շինութեան տեսուչ բարձրագոյն Եփեսոս փաշայն:

Կայսերական գանձատան հոգաբարձու մեծագոյն Եփեսոս փաշայն:

Երգարութեան վրայ գերագոյն ատեններն այժմեան նախագահ բարձրագոյն Եփեսոս փաշայն:

Պետութեան խորհրդարանի անդամ մեծագոյն Եփեսոս փաշայն:

Պատերազմական գործող խորհրդական ատեններն նախագահ մեծագոյն Եփեսոս փաշայն:

Օրհնութեան իրաց հոգաբարձու մեծագոյն Եփեսոս փաշայն:

Երբեքի նաւարանին տեսուչ մեծագոյն Եփեսոս փաշայն:

Թնդանդաճի գորաց գործող տեսուչ մեծագոյն Եփեսոս փաշայն:

Եւսեց Եփեսոս թերթներուն վրայ տեսուչ մեծագոյն Եփեսոս փաշայն:

Պատերազմական խորհրդարանի անդամ մեծագոյն Եփեսոս փաշայն:

Եւսեց Եփեսոս թերթներուն վրայ տեսուչ մեծագոյն Եփեսոս փաշայն:

Պետութեան բարձրագոյն խորհրդարանի գերակապիտան մեծագոյն Եփեսոս փաշայն:

Եւսեց Եփեսոս թերթներուն վրայ տեսուչ մեծագոյն Եփեսոս փաշայն:

Եւսեց Եփեսոս թերթներուն վրայ տեսուչ մեծագոյն Եփեսոս փաշայն:

Եւսեց Եփեսոս թերթներուն վրայ տեսուչ մեծագոյն Եփեսոս փաշայն:

Եւսեց Եփեսոս թերթներուն վրայ տեսուչ մեծագոյն Եփեսոս փաշայն:

Եւսեց Եփեսոս թերթներուն վրայ տեսուչ մեծագոյն Եփեսոս փաշայն:

Եւսեց Եփեսոս թերթներուն վրայ տեսուչ մեծագոյն Եփեսոս փաշայն:

Եւսեց Եփեսոս թերթներուն վրայ տեսուչ մեծագոյն Եփեսոս փաշայն:

Եւսեց Եփեսոս թերթներուն վրայ տեսուչ մեծագոյն Եփեսոս փաշայն:

Եւսեց Եփեսոս թերթներուն վրայ տեսուչ մեծագոյն Եփեսոս փաշայն:

Եւսեց Եփեսոս թերթներուն վրայ տեսուչ մեծագոյն Եփեսոս փաշայն:

Եւսեց Եփեսոս թերթներուն վրայ տեսուչ մեծագոյն Եփեսոս փաշայն:

Եւսեց Եփեսոս թերթներուն վրայ տեսուչ մեծագոյն Եփեսոս փաշայն:

Եւսեց Եփեսոս թերթներուն վրայ տեսուչ մեծագոյն Եփեսոս փաշայն:

Եւսեց Եփեսոս թերթներուն վրայ տեսուչ մեծագոյն Եփեսոս փաշայն:

Եւսեց Եփեսոս թերթներուն վրայ տեսուչ մեծագոյն Եփեսոս փաշայն:

Եւսեց Եփեսոս թերթներուն վրայ տեսուչ մեծագոյն Եփեսոս փաշայն:

Եւսեց Եփեսոս թերթներուն վրայ տեսուչ մեծագոյն Եփեսոս փաշայն:

Եւսեց Եփեսոս թերթներուն վրայ տեսուչ մեծագոյն Եփեսոս փաշայն:

Եւսեց Եփեսոս թերթներուն վրայ տեսուչ մեծագոյն Եփեսոս փաշայն:

Եւսեց Եփեսոս թերթներուն վրայ տեսուչ մեծագոյն Եփեսոս փաշայն:

Եւսեց Եփեսոս թերթներուն վրայ տեսուչ մեծագոյն Եփեսոս փաշայն:

բուժեան հարստակ գտնուող անձանց անուններն, բուն ցուցակը չենեն, ամեն մէկին ինչ գործի և արուեստի պարտաւերն ալ անունին քովը նշանակեն և յիշն ալ պաշտօնակալին տան :

Մանագրի բաղադրական կառավարութեան ինկոմ Վրիժ փաշային և անոր գանձապետին (խաղնատորին) համար ամբաստանութիւն ըլլալով, որպէս թէ կաշառք և ապօրինաւոր տուրք կ'առնեն եղբւր, քաղաքական ժողովոյ ատենը այս բանս մասնաւոր քննութեան առաւ . և իմացուեցաւ որ գանձապետը խիստ շատ դրամ իր վրայ ան ցուցեր է : Երբեք այս բանին մէջ շատ բարակ մտաւորութիւն և անաշուտութիւն և արգարուի կը բանեցնէ : Միջոցով տէրութեան բարձրագոյն գահին ալ յատկապէս այս քննութիւնն ըստ պատշաճի կառավարութեան համար գործակալ խրկուած է :

Այս բաներս պատմող ճանապարհորդները այն ալ պատմեցին որ, մեծապատիւ Շիւքրի փաշային հետ Մանագրի գացող պահեստի (սէփի) զօրաց հրամանատարները քիչ ատենէն իրենց իշխանութեանը տակն եղած զօրքերուն հետ մէկ տեղ պիտի գիւղեն ու քաղաքներն բաժնուին . որպէս զի այն երկիրները պահպանելու համար զօրքը Դիկարի գնեն : Այս գիւղութիւններն հոս անոր համար հարկաւոր եղած է որ այս տեղերը գրուեալով իրենց բանակին զօրացը մեծ մասը Պառնայի կողմը խրկուելով հոս պիտեւորական փոխտուութիւն մը եղաւ : Գոյիւ գոյերէն քաղաքս ազատ է . ժամանակ մը կայ որ գոյերու վայրը խօսք չլըլար :

Սերմիկէն Ժոնաւալ ար յօնաւորներէն կը գրեն : Երանեան գաւառին կուսակալ բարձրագոյն խաղաղ փաշայն ապրիլ 22ին (10ին) մեծազօր տէրութեան քաղաքի շտաբէն շտաբէն թաղման մարդիկներով քաղաքս հասաւ . և նաւէն ելլելէն ետքը ուղղակի Սերմիկէն գաւառին կուսակալ բարձրագոյն իշխան փաշային տեսութեան գլխաց : Այս բարձր պաշտօնատիրոյ գաւառը հոս կեցող օսմանեան տէրութեան պատերազմական նաւը և քաղաքին բերդերը թաղանթոյ նետերով բարկեցին :

Տեղի շրջանակէն Մուհամմէտ պէյը որ արտու պետի (միւրախուի) պատիւ և ատրիան ունէր, պահեստի զօրքերուն (սէփի) գրուած ատենը երեք հոգիէն կաշառք առնելով անոր զինուորական ծառայութեան մասնէն կարգէն դուրս հաներ էր . և հապարակութեան աստիկէն ալ անանց իր և անց իր վրան արած անցուցեր էր : Այսոյ այս յանցանքներուն համար ամբաստանութիւններ ըլլալով, արդարադատ ինքնակալ կայսեր հրամանաւ թէ ինքը և թէ ամբաստանող ոստիկները կոտորու գնուցին : արդարութեան վճիռոյ գերագոյն ատենին սուսը դատարաններ տեսնելով յիշեալ Մուհամմէտ պէյին վրան ձգուած յանցանքը հատուակեցաւ : Աստի գերագոյն ատենը վճիռը որ առած ստանկները ամեն մէկը ըստ կանոնի իրենց տէրերուն տուին . և ինքը իւր պատիւէն խնայելով պատուոյն յատկացած նշանը ձեռքէն առնուի և արքունի փողերանոցը (զարդ խոնէն) յանձնուի . ինքը Մուհամմէտ պէյը երեք տարի պայմանով թօխագ արտուի, և պայմանը ընձնողէն ետքը Քաղաքային զոտ իրեն բնակելու ուրիշ երկիր մը ընտրէ, և յատուկ հրաման ինքրէն այն իր ընտրած երկիրը բնակելու : Վրճուցն այս վերջին հատուածին պատճառը այն է որ, անկէ քանի մը տարի առաջ ալ ասոր համար ամբաստանութիւն ըլլալով այն ատենն ալ յանցաւոր գտնուէր և արքունուէր էր . և արքունէն դարձած ատենը իրեն պատուէր եղած էր որ քաղաքս կան գործերու չի խառնուի : Այս պատուէրս մը ասիկ ըսած չլըլարէն համար այս անգամ գերագոյն ատենը յարմար դատեց որ արքունի ազատուէլէն ետքը մէկ մըն ալ իւր երկիրը չի դառնայ : Ատենին վճիռը արդարաւոր ինքնակալին ներկայացուցին և նորին հաւանութեամբն ի գործ դրուեցաւ :

Վերջոյ Մուհամմէտ անուն մէկը Պէյ օղլու քանի մը մարդու գէմ ելլելով անոնց խել մը անվայել խօսքեր խօսելէն զատ դանակով զարնել ալ կ'ուզէ : Այս մարդս ուրիշ անգամ ալ ասանկ անվայել գործերու մէջ գտնուած էր . ուստի բռնեցին և աստիկանութեան ատենին ներկայացուցին, հոն քննութիւն եղաւ . և յանցանքը վրան ստուգուեցաւ : Աստի ատենը վճիռ ընելով այս մարդս տարի մը պայմանով բնակեալ խրկեց . այս պայմանս ալ երկուքներով որ, տարիէ մը ետքը երբ որ բնակեալն ազատուի ուղղակի Վերջոյ իւր երբ

կիրը խրկուի, աստիկ պատուէր արուելով իրեն որ մէկ մըն ալ կոտանդնուցորիս ոտը չի կոխէ :

Կառաւար (Ֆայթմեճի) Երան անուն յոյն մը ձիապահ (սէյիս) Երան անուն ուրիշ յոյն մը դանակով զարնելով վերաւորէր էր : Վերաւորը բռնուեցաւ . աստիկանութեան ատենը տարուեցաւ . և շտապը հոն իր բերանովը խոտովա նեցաւ : Աստի յիշեալ ատենը վճիռը որ, առաջ ժամ Երանին այն վէրքին ողջանալուն համար վերաբուժի և դեղի գին 200 դուռուշ տայ, և 100 դուռուշ ալ մինչեւ այնքան ժամանակ կերակուրի պէտք եղած ծախուց համար տայ . և ինքը վէջ ալ միս պայմանով բնակեալ արուի : Թէ որ վերաւոր ուսածը անորմանց նէ Երանին այսքան պատիւով պիտի ազատի : Թէ որ մեռնի նէ այն ատենը Երանին վայրը ուրիշ կերպ դատարանն պիտի ըլլայ, և ատենը պատճոյն վճիռը փոխելու պիտի հարկաւորուի :

Երանէ գնացած կայսերական բարձր հրամանին համեմատ այն կողմը գտնուած ձիաւոր և հետեւակի և թնդանդաճիկ զօրքերը Պոնայի վերայ գացին . Երանէ միայն հարկուր յիսուն ձիաւոր զօրք մնաց :

Երան մը օր նոյն քաղաքը անձրեւ գալուն համար գետնը ջուրերը շնոյցան . և դաշտին ջուրերն ալ առատանալով քանի մը գիւղերէ քաղաքը չի կրցաւ մարդ գալ : Քաղաքին մէջ ալ թաղութալ նաւակով երթալ հարկ եղաւ :

Սերմիկէն կառավարութիւնը պաշտօնական կերպով կը ծանուցանէ վաճառականներուն, որ ինն նաւատի ունեցող գողն նաւ մը որ Ղերմակ ծովու օսմանեան կղզիներուն ջուրերը պտուտելով շատ գողութիւններ կ'ընէր, այս օրերս Բաթմա կղզին մօտերը Իբրսուս ըսուած փղերի կղզին առաջը բռնուեցաւ յունաց տէրութեան ըստ Բթմա ըսուած քաղաքի նաւէն, որ այն անգամ կը սրտաւոր :

Երան մը օր նոյն քաղաքը անձրեւ գալուն համար գետնը ջուրերը շնոյցան . և դաշտին ջուրերն ալ առատանալով քանի մը գիւղերէ քաղաքը չի կրցաւ մարդ գալ : Քաղաքին մէջ ալ թաղութալ նաւակով երթալ հարկ եղաւ : Սերմիկէն կառավարութիւնը պաշտօնական կերպով կը ծանուցանէ վաճառականներուն, որ ինն նաւատի ունեցող գողն նաւ մը որ Ղերմակ ծովու օսմանեան կղզիներուն ջուրերը պտուտելով շատ գողութիւններ կ'ընէր, այս օրերս Բաթմա կղզին մօտերը Իբրսուս ըսուած փղերի կղզին առաջը բռնուեցաւ յունաց տէրութեան ըստ Բթմա ըսուած քաղաքի նաւէն, որ այն անգամ կը սրտաւոր :

Սերմիկէն կառավարութիւնը պաշտօնական կերպով կը ծանուցանէ վաճառականներուն, որ ինն նաւատի ունեցող գողն նաւ մը որ Ղերմակ ծովու օսմանեան կղզիներուն ջուրերը պտուտելով շատ գողութիւններ կ'ընէր, այս օրերս Բաթմա կղզին մօտերը Իբրսուս ըսուած փղերի կղզին առաջը բռնուեցաւ յունաց տէրութեան ըստ Բթմա ըսուած քաղաքի նաւէն, որ այն անգամ կը սրտաւոր :

Սերմիկէն կառավարութիւնը պաշտօնական կերպով կը ծանուցանէ վաճառականներուն, որ ինն նաւատի ունեցող գողն նաւ մը որ Ղերմակ ծովու օսմանեան կղզիներուն ջուրերը պտուտելով շատ գողութիւններ կ'ընէր, այս օրերս Բաթմա կղզին մօտերը Իբրսուս ըսուած փղերի կղզին առաջը բռնուեցաւ յունաց տէրութեան ըստ Բթմա ըսուած քաղաքի նաւէն, որ այն անգամ կը սրտաւոր :

Սերմիկէն կառավարութիւնը պաշտօնական կերպով կը ծանուցանէ վաճառականներուն, որ ինն նաւատի ունեցող գողն նաւ մը որ Ղերմակ ծովու օսմանեան կղզիներուն ջուրերը պտուտելով շատ գողութիւններ կ'ընէր, այս օրերս Բաթմա կղզին մօտերը Իբրսուս ըսուած փղերի կղզին առաջը բռնուեցաւ յունաց տէրութեան ըստ Բթմա ըսուած քաղաքի նաւէն, որ այն անգամ կը սրտաւոր :

տերագնական իօլթ նաւը Պողոս ատայի առաջ ցաւաքը զարնելով և վտանգելով, կղզւոյն կառավարիչ մեծապատիւ Բեամիլ պէյը ամեն հոգ և աշխատութիւն ձեռք առաւ մինչեւ որ նաւը վտանգէն ազատեց : Ասորիցի կայսրը այս բանին տեղեկանալով իրեն շնորհակալ ըլլալը նշանով մը յիշեալ Բեամիլ պէյին հասկըցրին ուղեց . ուստի աւագրիական տէրութեան կողմէն կոտանդնուցորիս նստող գետնայն Պ. Շիւքրուէր կոմիսին մէկ անգամանակներով զարգարուած մեծագին տուի մը խրկեց Բեամիլ պէյին խրկուելու համար : Դեռ պանն ալ նոյն կայսերական ընծայն իր կողմանէ ալ Բեամիլ պէյին նամակ մը գրելով, որուն մէջ թէ կայսեր և թէ իրեն շնորհակալութիւնը կը ծանուցանէր յիշեալ պէյին մարդասիրական ջանքը համար, Պողոս ատայ նստող աւագրիայի հիւպատոս Պ. Պոլեքլիին խրկեց :

Ասորիցի Լայոն ընկերութեան Իրաքա առաւ շտաբէն, որուն նաւապետն էր Պ. Սաֆքիս, կոտանդնուցորիս գալու համար ապրիլ 19ին (7ին) ծամբայ ելլելով կէս գիշերը քաղաքը մը անցած Սիւրի կղզւոյն Բաթմա ըսուած տեղին առաջը ցամաքը կը նստի : Ժամանակը գիշեր, մութ, և օդը միգրապատ էր : Զօրէն և արեւմտեան ընկերութեան շտաբէն շտաբէն ըսուած ինկիլիզ շտաբէնները վրայ կուգան . օդն անտեսելով որ գործը գիւրդին չէ . և իրենք ալ երկար ատեն իրենց ճանապարհէն ետ չեն կրնար կենայ, նաւը չի կրնալ ազատելուն վրայ ցաւելով կամայ ակամայ ծամբայ կ'ընէն : Բայց իզմիրու և Զանախ խալէի շտաբէնները գործակալները այս բանս ժամանակին իմացած ըլլալով Սիւրիէն օրէն Բե և արեւմտեան ծիօնակի ըսուած շտաբէնները, և Զանախ խալէին ալ ճանապարհ շտաբէնները օդն անտեսելով իրենց շտաբէնները Բեամիլ պէյին խալէին առաջը ցամաքը կը նստի : Զօրէն և արեւմտեան ընկերութեան շտաբէն շտաբէն ըսուած ինկիլիզ շտաբէնները վրայ կուգան . օդն անտեսելով որ գործը գիւրդին չէ . և իրենք ալ երկար ատեն իրենց ճանապարհէն ետ չեն կրնար կենայ, նաւը չի կրնալ ազատելուն վրայ ցաւելով կամայ ակամայ ծամբայ կ'ընէն : Բայց իզմիրու և Զանախ խալէի շտաբէնները գործակալները այս բանս ժամանակին իմացած ըլլալով Սիւրիէն օրէն Բե և արեւմտեան ծիօնակի ըսուած շտաբէնները, և Զանախ խալէին ալ ճանապարհ շտաբէնները օդն անտեսելով իրենց շտաբէնները Բեամիլ պէյին խալէին առաջը ցամաքը կը նստի : Զօրէն և արեւմտեան ընկերութեան շտաբէն շտաբէն ըսուած ինկիլիզ շտաբէնները վրայ կուգան . օդն անտեսելով որ գործը գիւրդին չէ . և իրենք ալ երկար ատեն իրենց ճանապարհէն ետ չեն կրնար կենայ, նաւը չի կրնալ ազատելուն վրայ ցաւելով կամայ ակամայ ծամբայ կ'ընէն : Բայց իզմիրու և Զանախ խալէի շտաբէնները գործակալները այս բանս ժամանակին իմացած ըլլալով Սիւրիէն օրէն Բե և արեւմտեան ծիօնակի ըսուած շտաբէնները, և Զանախ խալէին ալ ճանապարհ շտաբէնները օդն անտեսելով իրենց շտաբէնները Բեամիլ պէյին խալէին առաջը ցամաքը կը նստի : Զօրէն և արեւմտեան ընկերութեան շտաբէն շտաբէն ըսուած ինկիլիզ շտաբէնները վրայ կուգան . օդն անտեսելով որ գործը գիւրդին չէ . և իրենք ալ երկար ատեն իրենց ճանապարհէն ետ չեն կրնար կենայ, նաւը չի կրնալ ազատելուն վրայ ցաւելով կամայ ակամայ ծամբայ կ'ընէն : Բայց իզմիրու և Զանախ խալէի շտաբէնները գործակալները այս բանս ժամանակին իմացած ըլլալով Սիւրիէն օրէն Բե և արեւմտեան ծիօնակի ըսուած շտաբէնները, և Զանախ խալէին ալ ճանապարհ շտաբէնները օդն անտեսելով իրենց շտաբէնները Բեամիլ պէյին խալէին առաջը ցամաքը կը նստի : Զօրէն և արեւմտեան ընկերութեան շտաբէն շտաբէն ըսուած ինկիլիզ շտաբէնները վրայ կուգան . օդն անտեսելով որ գործը գիւրդին չէ . և իրենք ալ երկար ատեն իրենց ճանապարհէն ետ չեն կրնար կենայ, նաւը չի կրնալ ազատելուն վրայ ցաւելով կամայ ակամայ ծամբայ կ'ընէն : Բայց իզմիրու և Զանախ խալէի շտաբէնները գործակալները այս բանս ժամանակին իմացած ըլլալով Սիւրիէն օրէն Բե և արեւմտեան ծիօնակի ըսուած շտաբէնները, և Զանախ խալէին ալ ճանապարհ շտաբէնները օդն անտեսելով իրենց շտաբէնները Բեամիլ պէյին խալէին առաջը ցամաքը կը նստի : Զօրէն և արեւմտեան ընկերութեան շտաբէն շտաբէն ըսուած ինկիլիզ շտաբէնները վրայ կուգան . օդն անտեսելով որ գործը գիւրդին չէ . և իրենք ալ երկար ատեն իրենց ճանապարհէն ետ չեն կրնար կենայ, նաւը չի կրնալ ազատելուն վրայ ցաւելով կամայ ակամայ ծամբայ կ'ընէն : Բայց իզմիրու և Զանախ խալէի շտաբէնները գործակալները այս բանս ժամանակին իմացած ըլլալով Սիւրիէն օրէն Բե և արեւմտեան ծիօնակի ըսուած շտաբէնները, և Զանախ խալէին ալ ճանապարհ շտաբէնները օդն անտեսելով իրենց շտաբէնները Բեամիլ պէյին խալէին առաջը ցամաքը կը նստի : Զօրէն և արեւմտեան ընկերութեան շտաբէն շտաբէն ըսուած ինկիլիզ շտաբէնները վրայ կուգան . օդն անտեսելով որ գործը գիւրդին չէ . և իրենք ալ երկար ատեն իրենց ճանապարհէն ետ չեն կրնար կենայ, նաւը չի կրնալ ազատելուն վրայ ցաւելով կամայ ակամայ ծամբայ կ'ընէն : Բայց իզմիրու և Զանախ խալէի շտաբէնները գործակալները այս բանս ժամանակին իմացած ըլլալով Սիւրիէն օրէն Բե և արեւմտեան ծիօնակի ըսուած շտաբէնները, և Զանախ խալէին ալ ճանապարհ շտաբէնները օդն անտեսելով իրենց շտաբէնները Բեամիլ պէյին խալէին առաջը ցամաքը կը նստի : Զօրէն և արեւմտեան ընկերութեան շտաբէն շտաբէն ըսուած ինկիլիզ շտաբէնները վրայ կուգան . օդն անտեսելով որ գործը գիւրդին չէ . և իրենք ալ երկար ատեն իրենց ճանապարհէն ետ չեն կրնար կենայ, նաւը չի կրնալ ազատելուն վրայ ցաւելով կամայ ակամայ ծամբայ կ'ընէն : Բայց իզմիրու և Զանախ խալէի շտաբէնները գործակալները այս բանս ժամանակին իմացած ըլլալով Սիւրիէն օրէն Բե և արեւմտեան ծիօնակի ըսուած շտաբէնները, և Զանախ խալէին ալ ճանապարհ շտաբէնները օդն անտեսելով իրենց շտաբէնները Բեամիլ պէյին խալէին առաջը ցամաքը կը նստի : Զօրէն և արեւմտեան ընկերութեան շտաբէն շտաբէն ըսուած ինկիլիզ շտաբէնները վրայ կուգան . օդն անտեսելով որ գործը գիւրդին չէ . և իրենք ալ երկար ատեն իրենց ճանապարհէն ետ չեն կրնար կենայ, նաւը չի կրնալ ազատելուն վրայ ցաւելով կամայ ակամայ ծամբայ կ'ընէն : Բայց իզմիրու և Զանախ խալէի շտաբէնները գործակալները այս բանս ժամանակին իմացած ըլլալով Սիւրիէն օրէն Բե և արեւմտեան ծիօնակի ըսուած շտաբէնները, և Զանախ խալէին ալ ճանապարհ շտաբէնները օդն անտեսելով իրենց շտաբէնները Բեամիլ պէյին խալէին առաջը ցամաքը կը նստի : Զօրէն և արեւմտեան ընկերութեան շտաբէն շտաբէն ըսուած ինկիլիզ շտաբէնները վրայ կուգան . օդն անտեսելով որ գործը գիւրդին չէ . և իրենք ալ երկար ատեն իրենց ճանապարհէն ետ չեն կրնար կենայ, նաւը չի կրնալ ազատելուն վրայ ցաւելով կամայ ակամայ ծամբայ կ'ընէն : Բայց իզմիրու և Զանախ խալէի շտաբէնները գործակալները այս բանս ժամանակին իմացած ըլլալով Սիւրիէն օրէն Բե և արեւմտեան ծիօնակի ըսուած շտաբէնները, և Զանախ խալէին ալ ճանապարհ շտաբէնները օդն անտեսելով իրենց շտաբէնները Բեամիլ պէյին խալէին առաջը ցամաքը կը նստի : Զօրէն և արեւմտեան ընկերութեան շտաբէն շտաբէն ըսուած ինկիլիզ շտաբէնները վրայ կուգան . օդն անտեսելով որ գործը գիւրդին չէ . և իրենք ալ երկար ատեն իրենց ճանապարհէն ետ չեն կրնար կենայ, նաւը չի կրնալ ազատելուն վրայ ցաւելով կամայ ակամայ ծամբայ կ'ընէն : Բայց իզմիրու և Զանախ խալէի շտաբէնները գործակալները այս բանս ժամանակին իմացած ըլլալով Սիւրիէն օրէն Բե և արեւմտեան ծիօնակի ըսուած շտաբէնները, և Զանախ խալէին ալ ճանապարհ շտաբէնները օդն անտեսելով իրենց շտաբէնները Բեամիլ պէյին խալէին առաջը ցամաքը կը նստի : Զօրէն և արեւմտեան ընկերութեան շտաբէն շտաբէն ըսուած ինկիլիզ շտաբէնները վրայ կուգան . օդն անտեսելով որ գործը գիւրդին չէ . և իրենք ալ երկար ատեն իրենց ճանապարհէն ետ չեն կրնար կենայ, նաւը չի կրնալ ազատելուն վրայ ցաւելով կամայ ակամայ ծամբայ կ'ընէն : Բայց իզմիրու և Զանախ խալէի շտաբէնները գործակալները այս բանս ժամանակին իմացած ըլլալով Սիւրիէն օրէն Բե և արեւմտեան ծիօնակի ըսուած շտաբէնները, և Զանախ խալէին ալ ճանապարհ շտաբէնները օդն անտեսելով իրենց շտաբէնները Բեամիլ պէյին խալէին առաջը ցամաքը կը նստի : Զօրէն և արեւմտեան ընկերութեան շտաբէն շտաբէն ըսուած ինկիլիզ շտաբէնները վրայ կուգան . օդն անտեսելով որ գործը գիւրդին չէ . և իրենք ալ երկար ատեն իրենց ճանապարհէն ետ չեն կրնար կենայ, նաւը չի կրնալ ազատելուն վրայ ցաւելով կամայ ակամայ ծամբայ կ'ընէն : Բայց իզմիրու և Զանախ խալէի շտաբէնները գործակալները այս բանս ժամանակին իմացած ըլլալով Սիւրիէն օրէն Բե և արեւմտեան ծիօնակի ըսուած շտաբէնները, և Զանախ խալէին ալ ճանապարհ շտաբէնները օդն անտեսելով իրենց շտաբէնները Բեամիլ պէյին խալէին առաջը ցամաքը կը նստի : Զօրէն և արեւմտեան ընկերութեան շտաբէն շտաբէն ըսուած ինկիլիզ շտաբէնները վրայ կուգան . օդն անտեսելով որ գործը գիւրդին չէ . և իրենք ալ երկար ատեն իրենց ճանապարհէն ետ չեն կրնար կենայ, նաւը չի կրնալ ազատելուն վրայ ցաւելով կամայ ակամայ ծամբայ կ'ընէն : Բայց իզմիրու և Զանախ խալէի շտաբէնները գործակալները այս բանս ժամանակին իմացած ըլլալով Սիւրիէն օրէն Բե և արեւմտեան ծիօնակի ըսուած շտաբէնները, և Զանախ խալէին ալ ճանապարհ շտաբէնները օդն անտեսելով իրենց շտաբէնները Բեամիլ պէյին խալէին առաջը ցամաքը կը նստի : Զօրէն և արեւմտեան ընկերութեան շտաբէն շտաբէն ըսուած ինկիլիզ շտաբէնները վրայ կուգան . օդն անտեսելով որ գործը գիւրդին չէ . և իրենք ալ երկար ատեն իրենց ճանապարհէն ետ չեն կրնար կենայ, նաւը չի կրնալ ազատելուն վրայ ցաւելով կամայ ակամայ ծամբայ կ'ընէն : Բայց իզմիրու և Զանախ խալէի շտաբէնները գործակալները այս բանս ժամանակին իմացած ըլլալով Սիւրիէն օրէն Բե և արեւմտեան ծիօնակի ըսուած շտաբէնները, և Զանախ խալէին ալ ճանապարհ շտաբէնները օդն անտեսելով իրենց շտաբէնները Բեամիլ պէյին խալէին առաջը ցամաքը կը նստի : Զօրէն և արեւմտեան ընկերութեան շտաբէն շտաբէն ըսուած ինկիլիզ շտաբէնները վրայ կուգան . օդն անտեսելով որ գործը գիւրդին չէ . և իրենք ալ երկար ատեն իրենց ճանապարհէն ետ չեն կրնար կենայ, նաւը չի կրնալ ազատելուն վրայ ցաւելով կամայ ակամայ ծամբայ կ'ընէն : Բայց իզմիրու և Զանախ խալէի շտաբէնները գործակալները այս բանս ժամանակին իմացած ըլլալով Սիւրիէն օրէն Բե և արեւմտեան ծիօնակի ըսուած շտաբէնները, և Զանախ խալէին ալ ճանապարհ շտաբէնները օդն անտեսելով իրենց շտաբէնները Բեամիլ պէյին խալէին առաջը ցամաքը կը նստի : Զօրէն և արեւմտեան ընկերութեան շտաբէն շտաբէն ըսուած ինկիլիզ շտաբէնները վրայ կուգան . օդն անտեսելով որ գործը գիւրդին չէ . և իրենք ալ երկար ատեն իրենց ճանապարհէն ետ չեն կրնար կենայ, նաւը չի կրնալ ազատելուն վրայ ցաւելով կամայ ակամայ ծամբայ կ'ըն

պատահած գեանաշարժը, որուն համար պատմեցինք որ նոյն գիշերը և նոյն ժամուն Չանաք քալէ աւելորդ էր, Պրուսացի կողմերն ալ եղեր է. և էփ աղէկ մեծ տարածութիւն բռներ է. և միասնեան ալ թեթեւ բաներ չեն: Հարձին սաստկութիւնը աւելի Պրուսացու արեւմտեան հարաւային կողմը իբրեւ տան ժամու ճամբայ հեռուն գտնուած Վիլիսնա լճին քովերը գտնուած գիւղերը, և մասնաւորապէս Սլուպա անուն մեծ կակ գիւղը միաս տուեր է: Սիւսալիճ՝ որ անկէց մէկ ժամէն աւելի հեռու է, գրեթէ ամէն տուներուն ծխնկայղերը, և երեք ալ ամբողջ տուն փլեր են. մէկ էրիկ մարդ մը, մէկ կին մը և երկուք ալ տղայ փրկուին տակը մնացեր մեռեր են. և աւերակներուն մէջէն անկեանքան մարմիններ գտնուեր է: Սլուպա գիւղի յունաց եկեղեցին, որուն շինուելը միայն չորս տարի կ'ընէ, և շատ ալ տուն փլեր են: Վեղալիք փամպուր առաջիկայ ի մանալով և դաշտերը փախելով մարդ մեռած չի կայ: Վիրմանդի գիւղաքաղաքը երեք չորս տուն փլեր է, և երկու տղայ են մեռեր: Քարաօղան գիւղը միայն երեք տուն առողջ մնացած է: Ուրիշ տուններուն բնակիչները հիւղերու մէջ բնակելու ստիպուած են: Կարելի է ուրիշ միասներ ալ պատահած ըլլան, որ մենք չենք իմացած: Բնական գիտութեան մէջ հետաքրքրական բան մըն ալ սա պատահեր է որ, Վիրմանդի և Սլուպայի մօտ տեղումները գետինը բացուեր, շատ մը աւաղ դուրս նետեր և նարէն գոցուեր է: Մէկ ասիւն մը, որուն մէջ 18 կամ 20 կով կային, դեպի ձեղքուելով ոյնպէս ամբողջ գետինն տակը անցեր. և հոյը վրան գալով վերտօնի փառարեալ գոցուեր է:

— Կարելի է 7 եւ 8 լուսնալու գիշերը նոյն ժամուն և գրեթէ նոյն րոպէին Վեօթաճիա քաղաքն ալ շարժ եղեր է: Եւ առանձին փոթորիկով հով մը ելեր է. և տուն մը փլուզէն ետքը դադրեր, քիչ մը ետքը շարժը ելեր. և չափաւոր միջոյ տուով երեք անգամ կրկնուեր է: Եւ տեղի շարժէն փնտս մը պատահած չէ:

— Չմեռան սաստկութիւնը Սիւսալի կողմէն ձիթեղներուն շատ միաս տուած. և յայտնի է որ այս կողմէն ձիթեղներուն պտղաբերութիւնը շատ օգուտ ունի ձիթապտղայն և ձիթի իւղին ածանութեանը:

— Իզմիրու շարժը թէպէտ շատ մեղմացած, բայց մինչեւ ասորի 19, տակաւին դադարած չէր. աստեղ արեան դեպի իջնալիւր:

— Կարելի կ'ըլլին ապստամբութեան սկզբնաւորութիւն մը ելած կը պատմուի. որուն վրայ թաւալալ քաղաքներէն լրաց իր մասնաւոր նամակէ մը տունելով յետագայ տեղեկութիւններն կուտայ: Եւ ամբողջ ասորի 20 (8) գրուած է:

«Երբեք ըսուած հոռւմները Կիրիսու մէջ մէկէն ի մէկ ապստամբութիւն մը հանելու գաղտնի խորհուրդ կ'ընէին. որպէս զի յիշեալ կ'ըլլին օսմանեան մեծագոր տերութեան իշխանութեանը տակէն հանեն: Տեղւոյն կառավարութիւնը ասոնց այս խորհուրդին տեղեկացաւ: Ինչի քանակաւ յօրին լամպրիքի անուն մէկը, որուն արուեստը դպրատան վարժապետութիւն ընել էր, մէկ առաջ գատաւար նաւով մը մօտերս Քանեսա կը հասնի հանրական տերութեան անցագիրով և յանձնարարական գրերով: Յանձնարարութիւնը տուողն է Քեթիգիլ անուն հօգաւար մարդը, որ 1830 թուին պատահած Կիրիսու ապստամբութեանը գլխաւորներէն էր: Եւ այս յանձնարարութիւնը ներս Ութմօ և Քանեսա գաւառներուն քանի մը երեւելի բնակիչներուն խրկուած են: Կիրիսու կառավարութիւնը քանի մը օրէ ի վեր այս մարդոյն կողմէն հանելը իմացած ըլլալով կը գիտեր, և վերջապէս ձեռք ձգեց: Քովը գտնուած ուրիշ թղթերուն հետ նամակ մըն ալ գտան, որ ինքը իրեն Սթէնը գտնուող թղթակցին պիտի խրկէր. և այն նամակին մէջ մի ըստ միով կը պատմէր որ թէ որի հետ ինչ խօսակցութիւն եղաւ. ինքն ինչ ըսաւ և ինչ պատասխան տուաւ. և ամէն մէկուն անուն ալ գրած էր:

«Կրտսեր, որ, թէ յօրին լամպրիքի բռնը վաճ առնել քովը գտնուած թուղթերը, և թէ աւոր խորհրդակցներուն և գործակիցներուն ձեռք անցնելով կառավարութեան առաջը տուած տեղեկութիւններն շատ երեւելի և կարեւոր բաներ են. և այս թուղթերէն և տեղեկութիւններէն հասկըցուած է որ յիշեալ երբեքները բոլոր օսմանեան կայսերութեանը հանգարտութիւնը աւերու միտք ունին: Կարծիք կայ որ աղէկ զգուշուութեամբ յօրին լամպրիքին կատանդնուպօլս պի

տի խրկուի:»
Երբեք ըսուածները Պրուսացի և Լուսացի ուրիշ տեղերուն ֆրանսական ընկերութեան մէկ ծիւղն են. որուն իգալիայի ծիւղը ատեն մը քաղաք Կիւսուէին, և հիմա ձիթիլ իրաւ (նորահաս խաւիս) կ'ըսուէին. ասանկ նորահաս Վերմանի և նորահաս Օրդուէի ալ կան. ինչպէս որ մէկ երկու տարի առաջ նորահաս խաւիս ալ կար, որուն գլխաւորները ինկիլիզի կառավարութիւնը հեռու տեղ աքսորելով Խուստան քիչ մը հանգարտեց: Եւ ասորի Լուսացի կառավարութիւնները քաղաքական յանցանքներուն դէմ խստութիւն կը բանեցնէին, այս ապստամբութեան դրուագը ընկերութիւնները տերութեան կապած չի տալու համար արուեստաւորաց ընկերութեան անուն առած էին վրանին. ֆրանսական, ազատ որմնագիր (տուվարձի) ըսել է. ֆրանսական, առաջագործ (քեօ միւրձի) ըսել է. և ֆրանսական իրենց ընկերութեան նշան առած էին ուղղանկիւն և ուղղաչափ (կէօնէ և շալալ) գործիքները: Հիմա որ Լուսացի քանի մը տերութիւն քաղաքական յանցանք դէմ պատիժ ունանք բոլորովին վերջուցին և ունանք շատ թեթեւեղացին, ասոնք ալ անուններն փոխեցին. նորահաս անուն առին վրանին. որ աւելի նշանակալի է: Երբեք, դաշնակից ըսել է յունաբէն:

ՊԼՐՍՏԱՍՏԱՆ: Երբեք մը ասորի 14ին (2ին) գրուած գիրերը կը ծանուցանեն որ պարսից թու գաւառական զօրք խորասանու Սէլէտ քաղաքը անտանի ապստամբ Սալար խանին ձեռքէն անել են, և նոյն իսկ Սալար խանն ալ կենդանի բռներ, և զգուշաւոր պահպանութեամբ Վեհրան խրկեր են: Եւ բարեխաղ յաղթութեան պատուով կ'ըլլայ ամբողջ խորասան գաւառին հանգարտիլը:

ՄԵՐՈՒՄԵՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԳԵՂՈՒՄ: Գունդ մը զօրք կառավարութեան հրամանաւ Նանգ քաղաքէն ելելով Նիճէր քաղաքը կ'երթան պահպանութեան համար: Եւ քաղաքը մոտեւոր ժամանակին իսկ մը մարդիկ քաղաքին դուռը ելած, ասոնց քիչ էլ ըսելու տեղ անկարգ տղաքաններ հանելուն վրայ զօրքը վրն ուսորման կանոնի դէմ գործ կ'ընեն և աղմուկի պատճառ կ'ըլլան: Եւ ասորի 12ին Փարիզ հասնելով կառավարութիւնը վճռեց որ այս զինուորներուն դէմ խստութեան ճամբայ բռնուի: Եւ որ համար Պ. Քատէլլան զօրապետին հրաման եղաւ որ անմիջապէս հոն գնաց, և անկարգութիւնը ևս զօրքերը վերջնուց:

— Հասարակապետութեան նախագահը պատերազմական գործոց տեսուչ նախարարն ալ իրեն բաւական օգնականները հետն առնելով պատերազմական կրթութիւն տեսներ զանց, և արժանաւորներուն պատուը նշաններ տալէն ետքը Փարիզ դարձած ասոնք իր պարտին մօտերը եղած կամուրջին քով իր նստած կառքը քաշող ձիերուն մէկը գետնին ինկաւ: Քանի մը հոգի հոն կայ. նորներուն մէջէն միջոց գտան, մինչեւ ձին ելաւ նէ քանի մը անգամ պօսացին. ինչի ապագային և ընկերական հասարակապետութեանը: Եւ այս քանի հոգի պօսալ սկըսան նէ այնքան քննարկ մինչեւ վերջը: Եւ երբեք իրենց կուսակցի ունենալը հասկընալը համար կը պօսան:

— Պրանսիոյն ազգային օրէնսդրոյց ժողովն ասորի 17, նիստին մէջ պատերազմական գործոց տեսուչ Պ. Տ'Օբուլ զօրապետը հետեւեւ գործը տուաւ. որ ամենուն սիրտը տրամուլթեամբ և սը գով լեցուց:

«Երբեք մէկ ցաւագին լուր մը ունիմ հաղորդելու: Թեթեւալեցն զօրաց տան և մէկերորդ գունդին մէկ գունդարտակը Նիճէտ քաղաքը մտնելու ատենը աւաղելի ձախորդութեան մը զոհ եղեր է: Երկաթե թիւղ շինուած կամուրջին վրայէն կ'անցներ, որ քաղաքին մէջէն անցնելով քաղաքը երկու մասն բաժնող գետին վրայ է: Հոռւ լածու երկաթեայ սիւները կոտրեցան. այն տունը կամուրջը շատ մը ծռեցաւ. և չորս ընկերակցութիւն գետը թափեցան: Հեղեղի պէս անձրեւ կուգար. մարիլը ահագին սաստկութեամբ կը փլէջէր. նաւակները ասոնց օգնութեան հասնելու շատ դժուարութիւն կը բաշէին: Սեւեռներուն համարները դեռ ձիւղ չեմք գիտեր. բայց կը կարծեմք թէ երկու կամ երեք հարիւր հոգի մը կ'ըլլեն:

ԱՆՍՏԻՐԵՆ: Կայսերական կառավարութիւնը ծանուցական գիր մը հանեց, որով կը յայտնէ որ չորս թագաւորութեանց Պալիէրայի, Սուրբեմ պէրիի, Պաքսոնիայի և Հաննովերի Սուրբի քաղաքը հրատարակած ծանուցական գրոյն հաւանութիւն կուտայ, և ինքն ալ անոնց հետը: Եւ ծանուցական գրոյն հետեւութիւնը Քրուսիայի դէմ պատերազմ երեւելով, փոխանակադրերուն (քամպիօն) գինը վար ինքնա:

Պօհեմիայի սահմանները կեցող զօրաց համարները առ այժմ 100.000 հոգի կը հասնի. և Եւրոպայի սահմանները շատ զօրք պատրաստուիլը տնկ կողմերէն իմացուած է: Բրուսիայի տերութեան խորհրդակցանքէն Պ. Տեղուրաք, որ վաճառակուսութեան վերաբերեալ գաշնադրութեան մը համար Վ. ինեսա գալած էր, իր գործոյն վերջը տանելու չի սպասած Վ. ինեսայէն ելաւ Պէրլին գալածաւ:

— Ուրիշ քանի մը տերութեանց պէս Վաղարիայի տերութեան ալ հասարակաց կրթութեան և կրօնական իրաց տեսչութիւնները իրարու կը ցորդ են. և երկուքը մէկէն մէկ մարդու կը սըսուին: Չայն մը ելաւ որ այս երկու գործոց տեսչութիւնը իրարմէ պիտի գատուին. և կրօնական գործոց տեսուչ պիտի դուրս հանուական եւ պիտի պատ մը: Սաք վրայ Պ. Պախ, Պ. Շմէրլին, Պ. թուս, և Շվարցեպէրի իշխանը իմացուցին որ այս բանն չէն ուղիւ. և թէ որ իրենց չուղիւ տուի չեն, և վերադարձաւ բաժանուիլը ըլլայ նէ իրենք ալ իրենց պաշտօնէն կը հրաժարին:

ՍՊԼԵՆԻԱ: Երբեք ժամանակ է որ, ինկիլիզի տերութիւնը իրեն դեպքանը Պաքսոնիայէն վերնու վերան վրայ նեղացած ըլլալով թշնամացեր էր. թէպէտ ասկա ին գործով թշնամուի մը չէր յայտնած: Եւ ժամանակներս Պէրլինայի թագաւորը բարեկամարար այս երկու տերութեանց մէջ միտնելով իրարու հետ հաշտեցուց: Պաքսոնիայի կառավարութիւնը հաճեցաւ ինկիլիզի խրկելով պայմանագիրը ընդունուելու. և այն պայմանագրին առած պատասխանը ինկիլիզի տերութեան հաճելի ըլլայ նէ նորէն իրարու դեպքան պիտի խրկեն:

ԳԵՐՄԱՆԻԱ: Պալիէրայի տերութեան Սուրբի քաղաքը նստող պաշտօնէից ժողովը վճռեց որ առանձին ալ պատերազմի և պաշարման վիճակը իրար գաւառին վրայէն պիտի չի վերնայ:

— Սուրբի Վ. Եւրոպայի գաւառական կառավարութեան կողմէն հրէից վրայ նոր օրէնք մը դրուեցաւ: Եւ օրինօքս քաղաքական ազատութեան կողմանէ հրէայներն ալ քրիստոնէից հաւատարի ըլլան: Կրօնական պաշտամունքներն հրապարակաւ և յայտնի կոտորելու կարող կ'ըլլան: Եւ ինչի զատ թղթաւորութիւն մըն ալ կը ընտրէ օրէնքը, որ հրէայները քրիստոնէից հետ ինքնութիւն ընեն. և հրէայ մը քրիստոնէի հետ կորուսի նէ պատերազմական օրինաւոր սեպուսի այն ամուսնութիւնը: Սուրբի սա յաւելուած կ'ընէ որ, այս օրէնք և ազատութիւն բնիկ Վ. Եւրոպայի մեծ գրութեան հպատակ գտնուող հրէայներուն համար է. ուրիշ տերութեանց երկիրներէն հոն եկողները այս ազատութիւն չեն ունենալ. և կառավարութեան գործակալներուն կը պատուիրէ որ այս բանին վրայ պէտք եղած զգուշութիւնը ընեն:

— Օրէնսդրոյցի դրուութեան ժողովին մարտի 25ին գումարմանը մէջ նախագահը մէկ պաշտօնական գրուած մը կարգաց. որուն միտքը այս է որ քանի որ Հաննովերի և Պաքսոնիայի իշխանութիւնները մայիսի 26ին եղած գաշնադրութեւն նորէն չիարին նէ, Եւրոպայի ժողովքէն ելած վեհապետը Օրէնսդրոյցի մեծ գրութեան երկիրները ուժ չունենան: Եւ ժողովն ալ ասիկայ կ'ուղէր. ուստի այս թղթիս կարգադրուիլը ամենուն ալ հաճելի եղաւ:

— Հասն Քատէլլի կողմէն ինկիլիզի իշխանութեանը Քրուսիա գտնուող Պ. Վ. Երբեք գետ պանին խօսքէն հասկըցուած է որ այս ինքնանութիւն ալ մայիսի 26ին եղած գաշնադրութեան զատուած է. ըսել է որ ասիկայ ալ Եւրոպայի ժողովը ընդունող իշխանութիւններուն կարգէն է անցած:

ՌՈՒՍՏԱՍՏԱՆ: Երբեք գիտաւորութիւն ունի Պետրուրգէն Վ. ինեսա և Պէրլին ու զրոյի հաղորդակցութիւն մը հաստատուելու համար յիշուող

